

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2017/2303,**annettu 12 päivänä joulukuuta 2017,****tuen antamisesta YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2118 (2013) täytäntöönpanon jatkamiselle ja Syyrian kemiallisten aseiden hävittämisestä tehdyn Kemiallisten aseiden kieltojärjestön (OPCW) hallintoneuvoston päätökselle EC-M-33/DEC.1 joukkotuhousoseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian täytäntöönpanon yhteydessä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kemiallisten aseiden kieltojärjestön (OPCW), jäljempänä 'kieltojärjestö', hallintoneuvosto hyväksyi 27 päivänä syyskuuta 2013 kokouksensa EC-M-33 aikana päätöksen Syyrian kemiallisten aseiden hävittämisestä, jäljempänä 'päättös EC-M-33/DEC.1'.
- (2) Yhdistyneiden kansakuntien (YK) turvallisuusneuvosto hyväksyi 27 päivänä syyskuuta 2013 päätöslauselman 2118 (2013), jossa vahvistetaan päätös EC-M-33/DEC.1.
- (3) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 12 päivänä joulukuuta 2003 joukkotuhousoseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian, jäljempänä 'strategia', jossa korostetaan kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen ja kieltojärjestön keskeistä roolia kemiallisten aseiden hävittämisessä maapallolta.
- (4) Unioni panee strategiaa aktiivisesti täytäntöön ja toteuttaa sen III luvussa lueteltuja toimenpiteitä, erityisesti myöntämällä varoja monenvälisten instituutioiden, kuten kieltojärjestön, toteuttamien erityishankkeiden tukemiseen.
- (5) Neuvosto hyväksyi 9 päivänä joulukuuta 2013 päätöksen 2013/726/YUTP⁽¹⁾, jolla tuetaan Syyrian kemiallisten aseiden poistamista käsittelevän kieltojärjestön ja YK:n yhteisen valtuuskunnan turvallisuuteen liittyvien tilannetietoisuutta lisäävien tuotteiden tarjoamista toimittamalla kieltojärjestölle Euroopan unionin satelliittikeskuksen (SatCen), jäljempänä 'EU:n satelliittikeskus', satelliittikuvia ja muita asiaa koskevia informaatiotuotteita. Päätöksen 2013/726/YUTP voimassaoloaika päättyi 30 päivänä syyskuuta 2015.
- (6) Neuvosto hyväksyi 30 päivänä marraskuuta 2015 päätöksen (YUTP) 2015/2215⁽²⁾ tuen antamisesta YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2235 (2015) nojalla perustetulle kieltojärjestölle sekä kieltojärjestön ja YK:n yhteiselle tutkintamekanismille.
- (7) Kieltojärjestön tekninen sihteeristö pyysi 10 päivänä heinäkuuta 2017, että unioni jatkaisi satelliittikuvatuotteiden toimittamista kieltojärjestön Syyriassa toteuttamia toimia varten. Kieltojärjestön mukaan tämä palvelu on osoittautunut erittäin hyödylliseksi Syyriassa kieltojärjestön tiedonkeruuvaltuuskunnan, jäljempänä 'tiedonkeruuvaltuuskunta', ja muiden ryhmien, kuten julkilausumien arviointiryhmän, henkilöstön turvallisuuden ja operaatioiden asianmukaisen toteuttamisen kannalta.
- (8) Unioni on vahvasti ja johdonmukaisesti tukenut kieltojärjestöä sen toimeksiannon toteuttamisessa. Unionin 7 päivänä huhtikuuta 2017 antamassa julkilausumassa todetaan, että unioni tukee edelleen kieltojärjestön, mukaan lukien tiedonkeruuvaltuuskunta sekä kieltojärjestön ja YK:n yhteinen tutkintamekanismi, toimia ja työtä erityisesti Syyriassa kemiallisten aseiden käytön tutkimisen osalta.
- (9) Kieltojärjestön olisi vastattava tämän päätöksen teknisestä täytäntöönpanosta. Unionin tukemia hankkeita voidaan rahoittaa ainoastaan kieltojärjestön tekniselle sihteeristölle maksettavilla vapaaehtoisilla rahoitusosuuksilla. Unionin maksut ovat avainasemassa, jotta kieltojärjestö voi jatkaa kieltojärjestön hallintoneuvoston asiaa koskevissa päätöksissä ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 2118 (2013) sille annettujen tehtävien toteuttamista.

(1) Neuvoston päätös 2013/726/YUTP, annettu 9 päivänä joulukuuta 2013, Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2118 (2013) ja Kemiallisten aseiden kieltojärjestön hallintoneuvoston päätöksen EC-M-33/Dec 1 tukemiseksi joukkotuhousoseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian täytäntöönpanon yhteydessä (EUVL L 329, 10.12.2013, s. 41).

(2) Neuvoston päätös (YUTP) 2015/2215, annettu 30 päivänä marraskuuta 2015, tuen antamisesta YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmalle 2235 (2015), jolla perustetaan kemiallisten aseiden kieltojärjestön ja YK:n yhteinen tutkintamekanismi Syyrian arabitasavallassa kemikaaleilla tehtyjen iskujen tekijöiden tunnistamiseksi (EUVL L 314, 1.12.2015, s. 51).

(10) Unionin rahoitusosuuden asianmukaisen täytäntöönpanon valvonta olisi annettava komission tehtäväksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Unioni tukee kieltojärjestön toimia osallistumalla Syyrian kemiallisten aseiden hävittämistä koskeviin tarkastuksiin ja todentamiseen liittyviin kustannuksiin sekä toimeksiantoon kuuluvia keskeisiä tehtäviä täydentäviin toimiin liittyviin kustannuksiin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2118 (2013) ja päätöksen EC-M-33/DEC.1 sekä myöhempien asiaan kuuluvien päätöslauselmien ja päätösten tukemiseksi.

2. Tällä päätöksellä tuettava hanke on tiedonkeruuvaltuuskunnan turvallisuuteen liittyvien tilannetietoisuutta lisäävien tuotteiden tarjoaminen, mukaan lukien tiedot tieverkoston tilasta, toimittamalla kieltojärjestölle EU:n satelliittikeskuksen satelliittikuvatuotteita.

Hankkeen yksityiskohtainen kuvaus on liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

2. Kieltojärjestö vastaa 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun hankkeen teknisestä täytäntöönpanosta. Se suorittaa tämän tehtävän korkean edustajan alaisuudessa. Tätä tarkoitusta varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä kieltojärjestön kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun hankkeen toteuttamiselle on 1 003 717,00 euroa.

2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Tätä varten se tekee kieltojärjestön kanssa rahoitussopimuksen. Rahoitussopimuksessa määrätään, että kieltojärjestön on varmistettava unionin rahoitusosuuden näkyvyys asianmukaisella tavalla sen suuruuteen nähden.

4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun rahoitussopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja rahoitussopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta kieltojärjestön laatimien säännöllisten kertomusten perusteella. Nämä kertomukset ovat perustana neuvoston arvioinnille.

2. Komissio toimittaa neuvostolle tietoja 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun hankkeen toteuttamisen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 12 kuukauden kuluttua 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun komission ja kieltojärjestön välisen rahoitussopimuksen tekemisestä, tai kuuden kuukauden kuluttua voimaantulostaan, jos kyseistä rahoitussopimusta ei ole tehty siihen mennessä.

Tehty Brysselissä 12 päivänä joulukuuta 2017.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

S. MIKSER

LIITE

1. Taustatietoa

Ghoutan alueella Damaskoksessa väitettiin käytetyn kemiallisia aseita elokuussa 2013, minkä vuoksi ryhdyttiin diplomaattisiin toimiin Syyrian arabitasavallan kemiallisten aseiden ohjelman poistamiseksi, ja tämä johti 14 päivänä syyskuuta 2013 päivättyyn, Venäjän federaation ja Amerikan yhdysvaltojen välillä tehtyyn Syyrian kemiallisten aseiden tuhoamisesta tehtyyn sopimukseen.

Kemiallisten aseiden kieltojärjestön (OPCW), jäljempänä 'kieltojärjestö', hallintoneuvosto teki 27 päivänä syyskuuta 2013 historiallisen päätöksen Syyrian kemiallisten aseiden tuhoamisesta, jäljempänä 'päätös EC-M-33/DEC.1', jossa vahvistettiin nopeutettu ohjelma Syyrian kemiallisten aseiden poistamiseksi. Syyriasta tuli virallisesti kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen osapuoli 14 päivänä lokakuuta 2013. Syyrian kemiallisten aseiden poistamista käsittelevä kieltojärjestön ja YK:n yhteinen valtuuskunta, jäljempänä 'yhteinen valtuuskunta', perustettiin virallisesti 16 päivänä lokakuuta 2013 ja sen tärkeimpänä tehtävänä on valvoa Syyrian kemiallisten aseiden ohjelman pikaista poistamista mahdollisimman turvallisesti ja varmasti. Unioni myönsi 12 miljoonaa euroa kieltojärjestön Syyrian erityisrahastolle, joka perustettiin erityisesti Syyrian kemiallisten aseiden varastojen täydelliseen hävittämiseen tähtäävien toimien rahoittamiseksi.

Yhteisen valtuuskunnan, joka toimi yhteistyössä Syyrian hallituksen kanssa, ansiosta kaikki Syyrian ilmoittamat kemialliset aseet poistettiin ja hävitettiin Syyrian alueen ulkopuolella elokuuhun 2014 mennessä. Yhteinen valtuuskunta sai toimeksiantonsa päätökseen ja sen toimet päättyivät 30 päivänä syyskuuta 2014. Näistä toimista huolimatta edelleen raportoitui väitteistä, joiden mukaan Syyriassa käytetään kemiallisia aseita, ja kieltojärjestö on jatkanut jäljellä olevaa tarkastus- ja todentamistoimintaansa.

Kieltojärjestön pääjohtaja perusti 29 päivänä huhtikuuta 2014 kieltojärjestön tiedonkeruuvaltuuskunnan, jäljempänä 'tiedonkeruuvaltuuskunta', jonka tehtäväksi annettiin selvittää myrkyllisten kemikaalien käyttöä vihamielisiin tarkoituksiin Syyrian arabitasavallassa koskevia väitteitä. Tiedonkeruuvaltuuskunta tukee YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmalla 2235 (2015) perustettua yhteistä tutkintamekanismia tunnistamaan tahot, jotka ovat toimineet tekijöinä, järjestäjinä tai rahoittajina tai muutoin osallistuneet kemikaalien käyttöön aseina Syyrian arabitasavallassa. Koska samalla esitettiin kysymyksiä siitä, oliko Syyrian kieltojärjestölle esittämä lausuma kemiallisten aseiden ohjelmastaan kattava ja paikkansapitävä, kieltojärjestön pääjohtaja perusti asiantuntijaryhmän, joka tunnetaan julkilausumien arviointiryhmänä, jäljempänä 'julkilausumien arviointiryhmä', jotta se saisi Syyrian asiaankuuluvat viranomaiset selvittämään Syyrian lausumassa havaitut puutteet ja epä johdonmukaisuudet. Sekä julkilausumien arviointiryhmän että tiedonkeruuvaltuuskunnan toimet ovat edelleen käynnissä. Kieltojärjestön operaatiot Syyriassa jatkuvat, koska kemiallisten aseiden väitetystä käytöstä raportoidaan edelleen, ja tämä edellyttää satelliittikuvatukea, jotta tilanteesta saadaan visuaalinen käsitys ja turvallisuusarviot ennen ryhmien lähettämistä paikan päälle.

Unioni on antanut joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian yhteydessä tukea kieltojärjestön toimille Syyriassa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2118 (2013) ja päätöksen EC-M-33/DEC.1 tukemiseksi annetun neuvoston päätöksen 2013/726/YUTP avulla. Päätöksellä 2013/726/YUTP tuettiin yhteisen valtuuskunnan turvallisuuteen liittyvien tilannetietoisuutta lisäävien tuotteiden tarjoamista, mukaan lukien tiedot tieverkoston tilasta, toimittamalla kieltojärjestölle Euroopan unionin satelliittikeskuksen (SatCen), jäljempänä 'EU:n satelliittikeskus', satelliittikuvia ja muita asiaa koskevia informaatiotuotteita. EU:n satelliittikeskus toimitti kieltojärjestölle satelliittikuvatukea 30 päivään syyskuuta 2015 asti. Tämä palvelu on osoittautunut erittäin hyödylliseksi tiedonkeruuvaltuuskunnan ja muiden ryhmien (esim. julkilausumien arviointiryhmä) lähettämisessä Syyriaan henkilöstön turvallisuuden ja operaatioiden asianmukaisen toteuttamisen kannalta.

Kieltojärjestö pyysi 10 päivänä heinäkuuta 2017, että unionin satelliittikuvien toimittamista jatkettaisiin päätöksen 2013/726/YUTP jatkotoimina.

2. Hankkeen yleiset tavoitteet

Hankkeen yleisenä tavoitteena on tukea kieltojärjestön Syyrian arabitasavaltaa koskevia toimia, mukaan lukien tiedonkeruuvaltuuskunta ja julkilausumien arviointiryhmä.

Hankkeen erityistavoitteina ovat seuraavat:

— tieverkoston tilan arvioiminen, erityisesti tiesulkujen ja teillä liikkumiseen liittyvien ongelmien tunnistaminen;

- Syyrian kieltojärjestölle esittämien raporttien oikeellisuuden tarkistaminen;
- laitosten ja niiden ympäristön arvioiminen;
- tilannetietoisuuden vahvistaminen paikan päällä Syyrian arabitasavaltaan lähetetyn paikan päällä olevan valtuuskunnan ja pysyvän valtuuskunnan turvallisuuden osalta sekä käynti- ja tarkastuskohteiden osalta.

3. Toimien kuvaus

Tehtävien antaminen EU:n satelliittikeskukselle tapauskohtaisesti neuvoston päätöksen 2014/401/YUTP mukaisesti erityisalan (*Area of Interest, AOI*) (tärkeäksi katsotut paikat Syyrian itsenäisessä valtiossa) ja Euroopan ulkosuhdehallinnon toimeksiannon puitteissa, mukaan lukien niihin liittyvä hallinnointi ja raportointi, seuraavien osalta:

- IMINT (*imagery intelligence*)- ja GEOINT (*geospatial intelligence*)-kuvaustiedustelutuotteet ja -palvelut, jotka on kuvailtu EU:n satelliittikeskuksen aineisto- ja palveluportfoliossa ⁽¹⁾, jotka on tarkoitettu kriisinhallintaan, tilanearviointiin, yksityiskohtaiseen analyysiin, valmiussuunnitteluun ja kartoitukseen, kuten seuraaviin:
 - Alustavat raportit (*First Impression Reports, FIR*) kriisitilanteisiin reagoimisesta;
 - Taustatiedot (*Briefing Notes, BN*) tärkeäksi katsotuista paikoista ⁽²⁾ (*Location of Interest, LOI*);
 - Tärkeäksi katsottuja paikkoja koskevat raportit (*Reports, R*), joissa on kuvailevaa tekstiä, täydentäviä tietoja, vektoritietoja, lähteitä ja yksi tai useampia kuvia, jotka kuvaavat kohdetta/laitosta ja sen ympäristöä;
 - Asiakirja-aineistoa (*Dossiers, D*), joka käsittää tiedustelutietoa sisältäviä asiakirjoja tärkeäksi katsotuista paikoista koostuvilta monitahoisemmilta alueilta;
 - Toteutettavuustutkimukset (*Feasibility Studies, FS*), joita tarvitaan tuotteiden ennakoarviointia varten
 - Geospaatialinen valmiuspaketti (*Geospatial Contingency Support Package, GCSP*), jonka pääpaino on satelliittikuviin, täydentäviin tietoihin ja mahdollisesti paikan päältä saatuihin ensisijaisina lähteinä käytettyihin tietoihin perustuvissa evakuoitotoimissa;
 - Karttakuvat (*Image Maps, IM*), joista saa asianmukaista ja ajantasaista aihekohtaista tietoa tietyistä tärkeäksi katsotusta paikasta;
 - Ortokuvakartat (*Orthoimage Maps, OM*), joissa on hilamuotoinen karttakuva, mukaan lukien satelliittikuva tietyistä tärkeäksi katsotusta paikasta;
 - Kaupunkikartat (*City Maps, CM*), joissa on kattavat perustiedot kaupungin eri osista tarkassa mittakaavassa;
 - Karttakirjat (*Map Books, MB*), jotka perustuvat paikkatietojärjestelmän (*geographic information system, GIS*) analyysitekniikkaan, paikan päällä tehtyihin analyysihin, palveluiden sijaintiin kaupunkialueilla jne.
 - Suuria alueita käsittävien karttojen (*Map Coverage, MC*) laatiminen siten, että saadaan kattavat perustiedot eri osista.
- tuki kieltojärjestön valtuuskunnan henkilöstölle paikan päällä: suunniteltujen reittien satelliittikuviin perustuvat tuotteet (esim. reitin analyysituotteet, joilla arvioidaan tieverkoston tilaa).
- kieltojärjestön henkilöstön koulutus EU:n satelliittikeskuksen tiloissa: tekninen GEOINT-koulutus, ArcGIS-ohjelmistoa koskeva koulutus ja IMINT-tuotteiden hyödyntämistä koskeva koulutus. Koulutusta kieltojärjestön tiloissa voidaan myös harkita, jos sen katsotaan olevan toteutettavissa.

EU:n satelliittikeskusta tuetaan laatimalla enintään viisi alustavaa raporttia (tai vastaavaa panosta ⁽³⁾) viikossa hankkeen kokonaiskeston ajan 8 kohdan mukaisesti.

4. Odotettavissa olevat tulokset

Tästä hankkeesta odotetut tulokset ovat seuraavat:

- tieverkoston tila arvioitu, erityisesti tiesulkujen ja teillä liikkumiseen liittyvät ongelmat tunnistettu
- parempi tieturvallisuus lähetettyjä tarkastus- ja todentamisryhmiä varten

⁽¹⁾ EU:n satelliittikeskuksen aineisto- ja palveluportfolio, versio 2.4 – 5. huhtikuuta 2017.

⁽²⁾ Tärkeäksi katsotun paikan enimmäispinta-ala on tavallisesti 100 km².

⁽³⁾ EU:n satelliittikeskuksen tuotteet on "muunnettu tai muutettu" vastaaviksi yksiköiksi, jotka perustuvat datan ja työmäärän suoriin kustannuksiin, joita tarvitaan alustavan raportin kaltaisen tuotteen tekemiseen. Tiedonanto hallituksen jäsenille: "COST RECOVERY historical and proposal for modification of Implementation Procedures", 30. maaliskuuta 2017.

- Syyrian raportit tarkistettu
- laitokset ja niiden ympäristö arvioitu
- parempi tilannetietoisuus lähetettyjä tarkastus- ja todentamisryhmiä varten
- tuen järjestäminen tiedonkeruuvaltuuskunnalle ja julkilausumien arviointiryhmälle
- paremmat valmiudet arvioida tiettyjä tiloja ja niiden ympäristöä
- kieltojärjestön henkilöstön paremmat valmiudet hyödyntää satelliittikuvatuotteita, hallinnoida satelliittikuvien tietokantaa ja käyttää ArcGIS-järjestelmää kuva-analyysiin perustuvien erityisesti kieltojärjestölle tarkoitettujen tuotteiden valmistamiseksi.

5. Hankkeen edunsaajat

Kieltojärjestö on tämän hankkeen edunsaaja, jotta tilanteesta saadaan visuaalinen käsitys ja turvallisuusarviot ennen ryhmien lähettämistä Syyriaan.

Kieltojärjestön ja YK:n yhteinen tutkintamekanismi on myös tämän hankkeen edunsaaja, koska se tukeutuu tiedonkeruuvaltuuskunnan työhön.

6. Hanketoteutusryhmä

Kieltojärjestö toteuttaa hankkeen yhteistyössä Torrejon de Ardozissa Espanjassa sijaitsevan EU:n satelliittikeskuksen kanssa.

Hanketoteutusryhmään kuuluvat kieltojärjestön tekninen virkamies sekä EU:n satelliittikeskuksen projektinjohtaja. Hanketoteutusryhmä vastaa hankkeen koko elinkaaren hallinnoinnista, mukaan lukien oikeudellisten, hallinnollisten, seuranta- ja tarkistusta koskevien sääntöjen laadinta, hankkeen tulosten tehokkaaksi saavuttamiseksi sekä raportoinnista.

7. Unionin näkyvyys

Unionin rahoituksen näkyvyys kieltojärjestön tapahtumissa tai kokouksissa: unionin rahoitustuki pannaan merkille kieltojärjestön pääjohtajan ja hallintoneuvoston raporteissa, joissa viitataan edellä mainittuihin toimiin. Unionin lippu on näkyvillä kaikissa hankeasiakirjoissa. Jos näkyvyys voi vaarantaa kieltojärjestön erioikeudet ja vapaudet tai kieltojärjestön henkilöstön taikka lopullisten edunsaajien turvallisuuden, toteutetaan asianmukaiset vaihtoehtoiset järjestelyt.

8. Arvioitu kesto

Hankkeen kestoksi arvioidaan 12 kuukautta.

9. Ohjauskomitea

Tämän hankkeen ohjauskomitea muodostuu Euroopan ulkosuhdehallinnon, kieltojärjestön ja EU:n satelliittikeskuksen edustajista. Ohjauskomitea tarkastelee tämän päätöksen täytäntöönpanoa säännöllisesti, vähintään joka kuudes kuukausi, myös sähköisiä viestintävälineitä käyttäen.

10. Raportointi

Kieltojärjestö laatii kuuden kuukauden jälkeen tilanneselvityksen, jossa tarkastellaan edistymistä hankkeiden tulosten saavuttamisessa. Kieltojärjestö toimittaa lopullisen selvityksen ja selvityksen varainkäytöstä kuuden kuukauden kuluessa täytäntöönpanokauden päättymisestä.
